

Abonnement pour un an

350 Piastres

Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse :

« Idjtihad » Constantinople

Téléph. St. 865

XXIII ème ANNÉE

1 Août 1928 No. 257

اجتهاد

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمانہ : سنلکی [24 نسخہ]

تورکیا ایچون 2 بچق، خارج ایچون
3 بچق، اعلا کاغذلیسی 5 لیرادر.

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ثہوی »

تلفون : استانبول 865

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو 257 - 1 آغستوس 1928

سه سیله رفاقت ایتم، واوراده هیج برکله علاوه ایتمدن بکا
النی اوزاتدی. النی اوپدم ووردیوه نده غائب اولدیغنی کوردیم.

اوا قشام بیوده بکلدم: ایرتسی کون اوافق ماصه یی یکی
چهره لر طرفندن اشغال ایدلش کوردیم. آنه وقیزک اوتلی
ترک ایتمش اولدقلرینی اوکره ندیم. برقاچ کون ده اونلری وندیک
سوقاقلرنده آرادم؛ صوکرما یوس اوله رق بو سحر شهر
بنده ترک ایتم.

اورایه دوغمدن اون ایکی سنه کچردیم. بر چوق دفعه لر
وندیکه کیمک احتیاجنی دویدم. سه سیلک خاطره سنی اونو تاماشدم.
صوک بهاره دوغرو یازک مشبوع هوا سی ده خقیقلشدیکی
ویا بر اقلرک اینجه صاری رنگلرنده بر ایلک بهار منظره سی یوز
کوستردیکی وقت غائب ایتدیکم چهره ده دکلسه بیله دریندن
حسن ایتدیکم بر هیجانک جانی عکسنه قاووشه جقمندن امین
اولدیم بوشهره دوغرو بیلیم هانکی سسس بنی چاغیریوردی.
بر ایلول کونی اسکسی کبی لیدویه چیقدم. و قتیه
سه سیله راست کلش اولدیم اولته ایتم. مواصلتمک ایرتسی
کونی ریختیم بوینده کزینیور و صباحک پنیه وندیکنی سیر
ایدیوردیم که بر واپور یاناشدی. ریختیمه چقان یولجیلره غیر
اختیاری صورنده باقارکن خاطرمدن هیج چقمامش بر چهره
بردنبه اوکومده ظهور ایتدی.

کندی طوبانیهرق — سه سیل! دیه حایقیردم.
اوده بنی طانیشدی. اوکا دوغرو فیرلادم والنی اوپهرک

اون ایکی سنه دنبری دوداقلرمده قالان بوسوعلی اسمی تکرارلادم.
کنج قازین بکا تصادفدن متعجب کوروندی:

— آلدانیورسکن بن سه سیل دکل. آنهم ثوللی اوچ
سنه اولیور. بن نه وولندیم. چوق اختیارلاشم دکل؟
صوکرما وندیکده طانیشدیغمزدن بری هیج بوشهره کلوب
کلدیکی صورتی و علاوه ایتدی:

— بزهرسنه کلدک. آنهم سزی اونو تاماشدی. صیق
صیق سزدن بحث ایدردی و سزی تکرار کورمک ایستردی.
بنده سزی ده اابی طانیق ایستردم. آنهم خسته اولدی و بر
سبب اولقسزین سنه دن سنه به دوشدی. هیج کیمسه خسته اهنک
نه اولدیغنی آکلا به مدی؛ کندیسی ده بیلیمورکبی ایدی تداوی
ایدن دو قنور بر شی آکلا دیغنی اعتراف ایتدی. بورا جقده
ثولدی. کنج کلکنی اوقدر اابی محافظه ایتمش ایدی که بعضاً بندن
آننجی برقاچ یاش بویوک بر همشیره اولدیغنی ظن ایدرلردی.
حالبوکه ایکی سنه ضعف و درمانزلق اونی خراب ایتدی.
صوکرالری اوقدر دکیشمشیدی که کورسه کزطانیه مازایدیکز.
عادتا کندی ک کولکه سی اولمشدی. برده کندیسی بیتیره ن بو
خسته افه قارشی هیج برشی یامادی. . . . اونک ثولومندن صوکرما
پک یالکر قالدیم. اوت غائب ایتدیکم حقیق برهمشیره ایدی. .
ایکی سنه صوکره نه وولندیم. زوجی سزه تقدیم ایده جکم.
چو جوقلری کوره جکسکن.

ترجمه: ابع عالیشان

فلسفه ستونی:

«کوبو Guyau» یه نظراء، صناعت، اخلاق و دین

برنجی مبحث

ذهانی برانکشاف

محرری: A. Fouillée

Marc-Aurèle دیر، که روح حکیم، کونش کی انشعاع
ایتملی و ممکن اولدیغنی قادر چوق ضیا صاچاراق عالمی تنویر
ایتملی؛ زیرا بو، اونک مقتضای فطرتیدر؛ فقط بونورک
قبول ویا رد اولونماسنه اهمیت ویرمه مه لی در. زیرا بو
کیفیت اونا عائد کلدرد. جواباً، بونا، غیر متحرک و صوئوق
ضیا دینله بیلیر. اگر ستوئیسینه لره کوره حقیقی باشقاسنه
نفوذ ایتدیرمک، انسانلرک پیغمبری و مریسی اولماق،
اساساً سومک ایسه، بو، اساساً، نفسی اونو تفاق،
عندالجاه حضور دروینسندن وازچکمک، باشقاسنک کدر

یکی حیات یولجوسنه

کولکی صاران غمله کوسمه یولداشلیکه،
اوکره که هراسانک روحنده واردر هجران.
قلبک ظلمتی چیقارما دیشاریکه،
غنی بئلکنده آریته ندر نام انسان ..

سکا حق وارلغی ویرمه دی باش نهی دیه
غایه که انکل اولان الرک ستمنه؛
اک کوچوک قورقوردن باشلار ساک چکینمه یه
واراماز برکون یولک وارلغر عالنه !

باغرده صایی دوران کدرک خنجرینی
یولکده انکل اولان و همک کوکسنه باتیر !
سن آرتق قارالقدن قورنارده ایچریکی
البته بوکور عزتمک یوللریکی نورلاتیر.

کشفیه مسی

واك قوتلیسی الك قوتلیسی راستلایان و سور و كله ين دالغه لری
عالمك تاريخی ، ارضك و بشریتك ، تاریخی قیصالتش بر
صورته بزه تصویر ایدر ، بحر محیط عادتا کوزلر ایچون
شفاف اولمش کائنات در . سورلرک فورطونه سی ، هوارلرک
فورطونه سنک دوامندن ، نتیجه سندن باشقارشى دکلدر ؛
بو روزکارلرک ، دکنزه کچن رعسه سی دکلدر ؟ هوا
موجه لری ده ، حرکتلریده ایضاحی ضیانک و حرارتک
تموجاننده بولور . اکر کوزلر مز اثیرک فسحتی احاطه
ایده بیلسه ییدی ، هر طرفده موجهلرک قولاق صاغیر
ایدیچی بر صدمه سندن ، سببسز اولدینی ایچون بی انتها
اولان بر جدالده عمومک عموم قارشى بر حربندن
باشقا برشى کورمز دك . هیچ برشى یوقدر ، که بو کرداده
سور و كله تمه سین ارض نیله ، بشر ، ذکای بشری بونلرک
هیچ برى استقنا اوزمه یینه استناد ایتمه مز قابل اولان ثابت
برشى بزه عرض ایدمه مز . بونلرک جمله سی داها بطی
اولان فقط داها آز مقاومتسوز اولمایان تموجلر ایچنده
آلئوب کوتورولور ؛ اوراده ده ابدی حرب وحق اقوا
حکمران در . نوشوندکجه عمارتک اطرافده یو کسلدیکنی ،
هرشی استیلا ایتدیکنی ، هرشی آلئوب کوتوردیکنی
کورویور کی اولورم . بانا او یله کلیر ، که بنده بوالغه لرک
برندن باشقا برشى دكلم ، بو دالغه لرک صو دامله لرندن
برییم ؟ [*] کره ارض کوزدن نهان اولمشدر . نهایتسز
تموجانیله ، مدیله ، جذریله درین و دیکشمزیک نسقلکنی
کیزله ين طبیعتدن باشقا [نظرده] برشى قالماز [*]

[*] بوراده (عمر خیام) ک شو قطعه سی خاطره کله مک
ممکن اولمور :

قطره بگریست ، که از بحر جدائیم همه ،
بحر بر قطره بخندید که مائیم همه ؛
در حقیقت دگری نیست جدائیم همه ،
لیک از جنبش یک نقطه جدائیم همه .

[**] قرآن عظیم الشانک : « کل نفس هالاک الا جهه »
آیت کریمه سنک تفسیری بویله بایلمای .

دوکنمک بیلمز بر قوتلر مدخری واردی . سیر و حرکتده
اولان بر عمارتک جهدینی طور دورماق خصوصنده انسانک
عجربنی نهایی حس ایدیوردم ؛ بر دالغه قیران Digue
بو دالغه لر دن برینی قیرایلیر ، یوزلرجه سی ، بیکلرجه سی
قیر بیلیر ؛ فقط نهائی ظفر ، صوک غلبه معظم ویورولماق
بیلمز عمارتک اولمازده کیمک اولور ؟ « (کویو) بو
قاباران دکزده ، بتون طبیعتک ، سیرینی اداره ایتمه یی ، اوکنه
سد چکمه یی ، ضبط ایتمه یی بهوده ایسته ين بشرینی استیلا
ایدن بتون طبیعتک تمثالی کوردیکنه قانعدی . انسان
جسورانه مجادله ایدر ، جهدلرینی چو غالتیر و بعض آثار
اولور ، که انسان کندیسینی مظفر ظن ایدر ؛ بوطنک سبی
شودر ، که انسان ، ایرکیچ اثرینی ییقاچاق و کندیسینی ده
آلئوب کوتوره جک اولان ، بیوک دالغه لرک افقک آرقه سنده ،
بحر محیطک قهرندن قویوب کلدیکنی کورمز . اکثریا
« هیچ برشى هدر اولماز [*] » سوزی اکثریا تکرار
اولومشدر . بو ، قهرمانده دوغوردر . بر بغدای دانه سی
دیگر بغدای دانه لری حصوله کتیرمک ایچون یاپیلمشدر .
محصول ویرمه ين بر تارلایی حوصله مز آماز . « فقط
طبیعت ، هیئت مجموعه سنده محصولدار اولمایه مجبور دکلدرد
طبیعت اولومله حیات آره سنده بیوک موازنه در . بلکه
طبیعتک الک یو کسک شعری ، محنتم [Superbe] عقیملک سندن
کلیر . » بر بغدای تارلایی بحر محیط قیمتنده دکلدر .
بحر محیط ، کندیسینی جالیشماز ، محصول یاماز ، چالقا نیر ؛
حیات ویرمز ، حیات احتوا ایدر ؛ یاخود داها دوغورسی
عینی لاقیدلکه حیات ویرر و کیری آلیر . بحر محیط ،
مخلوق [Etre] لری یاواش یاواش سالالایان بیوک بر یالیا
Roulis در . [مخلوقلری سالالایان ابدی و معظم ربشیکیدر]
درینلرک برینه باقیلدینی وقت اوراده حیانتک قاینادینی کورولور ؛
صوینک هیچ ردامله سی یوقدر که ساکنلری بولونماسین .
و بونلرک جمله سی یکدیگرلریله جنسکله شیرلر . یکدیگرینی تعقیب
ایدرلر ، یکدیگرلرندن قاچینیرلر ، یکدیگرلرینی لرلریوتارلر .
« کل » [Tout] ک نه سنده لازم ؟ عمارتک کندیسینی ده بزه بر
حرب ، فاصله سز بر مجادله منظره سی عرض ایدو . قیریلان

[*] Rien n'est en vain .

کیریشمک اکثریا ، بوسیستمک نسبی دوغرولغنه بالذات قانع اولمایه وارماقدر . [*]

دوامی ملاحظه لردن صوکره ، فی الحقیقه ، قانع اولدی ، که بر کره تصفییه واکمال اولوندقدن صوکره تکامل مذهبی ، بتون اخلاقی اولماسده هر حالده اخلاقک یالکزر سرت و علمی قسمی تشکیل ایدر . بناءً علیه (کویو) نک انکشاف فکرائیسی اساساً معاقله و ملاحظه اثری اولمشدر؛ حس، بو انکشافده، کندیسنه تأد اولان ظهیر رولدن باشقا بر رول اویناماشدر .

بو صرده ، افراط سبی ایله یارالانمش کبی تدریجی ضعیفلامه نک ایلک علامتلی حس ایتدی . بو ضعیفلامه بدنی قوتلری آزالتماقله برابر هیچ بر زمان نه قوت نه ولودیت فکریه سی تحدیده قادر اولمادی . جنوبده - اولابحر محیط صوکره بحر سفید سواحلنده - پارسده اقامتدن داها مساعد بر هوای نسیمی آرامیه کیتدی . کنجلیکنک ، وقتسز ، آلدینی جریحه حقنده داها واضح وداها فاجع بر اطلاع حاصل ایتدکجه ، ملاحظه و تتبعدن ذاتاً ضعیفلامش اولدیغندن ، بداهت قارشیشنده ، دنیانک معقولیت [Rationalité سی] ، طبیعتک نظام خفیی ، کائناتک خیر Le Bien فکریه رام اولدینی حقلرنده کی افلاطونی ایمانک علی التدریج ضعیفلا دیغنی حس ایدیوردی . کندی حسابنه اضطرابه اهمیت ویرمیوردی . اضطرابی ، دائماً دوداقلرنده تبسم اولدینی حالده قارشیلادی ، صوکه ساعتنه قادر ، شکایتسز ، سرزنشسز ، حلم و ملامتنده اک خفیف خلل اولماقسرین ، اضطرابه تحمل ایتدی . انسانلری عفو ایتدیکی کبی طبیعتی بیلعه عفو ایدیوردی . چونکه اونک «دوویز» ی شو ایدی : هر کسی سومک ایچون ، هر کسی اکلامق وهر کسی عفو ایتک ایچون هر کسی آکلاماق ، فقط قولاق آصماق آلدن کلهین وکلهمه سی اقتضا ایدن یکانه عامل - چونکه اوزمان آرتق یالکزر نفسی موضوع بحث اولیوردی - حسبی تحریاتنک ، یاشاماق ایسته دیکی او سبی وعمل حیاتنک اوکنه بوقادار ایرکن حیقان مانعه ایدی . زیرا : حلمک نه نه رزی بی

واندیشه سنه اشتراک ایتیه حاضر اولماق دره . (نه بیقته) ، «مسعود بر آدم باصل سومک اقتضا ایدرسه سنده اولیه سو» دیور . - بو محبت ، محبت میدر ؟ سعادت قنسی ایچون صاقلاماق و متباقی فی فضله بر شی کبی ، فروعات اولاراق ویرمک می لازمدر ؟ یاخود داها زیاده نفسی تماماً ویرمک سعادتیه داخل اولدینی حالده هر شیشی اورتاقله قویماق لازم دکلیدر ؟ انسانلر کیف ایچون سویلر ، اونلر اراده ایله ، بعضاً اخلاص و فداکارلقه سویلر . [*]

علوم اخلاقیه آقاده میانی طرفندن تیویج اولونان بیوک لایحه علمییه سنی اون طقوزیاشنده ایکن یازدیغنی وقت ، Epicure له ، Utilitaire لره ، Evolutionniste لره بو اوزون معارفه ، مفکره سنک استقامتی اوزرینه تماماً یکی بر تأثیر و نفوذ اجرا ایتمه مک ممکن دکلدی . اسکی ویکی اخلاقیون حقنده یاپدینی تنقید بیله اونی دورمزک نوعاً باشلیجه صیقندیسنی تشکیل ایدن مسئله لردن بری قارشیشنه چقاردی : - افلاطونک وخریستیانلغک خیر Bien فکرینی ، Kant ک Impératif catégorique فکرینی ، پسیقولوجیا تحلیل لریله و تکاملک اکیلز ، بو کولمز ، مرحمتسز قانونلریله ناصل تألیف ایته لی در ؟ - بعضی جهت لریله اسکی اعتقادلریه و ولادی علو جانبک شائقه لریه بک ضد اولان «توتلیته» سیستملرینک بو اوزون تدقیقنده «قورقوسز» تردسز ، بتون اسکی مساعیشنه تکرار باشلامایه ، ماضیسیله قطع علاقه ایتیه آماده «مه تامورفوز» لرنده بالذات طبیعتک کوستردیکی و «أنا Le moi» نک اضطرابلری ، نایاب اولان باطل فکرلری یاخود قیریلان امیدلری هیچه صایان برشیمه ایله حرکت ایتیه بی [*] کندیسنه وظیفه بیلدی .

بدایتده (افلاطون) و (قانت) ، اونده ، «پوزیتیویست» و «هولووسیونست» عقیده فلسفیه لرینک هجومه مقاومت ایتدیلر . فقط بر سیستمک صمیمی و جدی تنقیدینه

[*] Etude sur la philosophie d'Epictète.

[**] La morale anglaise contemporaine IX

[*] Ibid . X.

ذاتاً یا شاماق حیات حقنده بردرس در، اقر با سنک اضطراب
چکدیکنی کورمک، صو کره بالذات اضطراب چکمک،
با خصوص کسج ایکن، او کسند اوزون بر حیات بولوندیغنی،
آتشین بر محبتله سویلن حقیقته تماماً ویرمک ایچون
اوزون بر حیاتله مالک بولونولدیغنی امید ایدیلن بر آنده
اضطراب چکمک وارلنک قیمتک نه اولدیغنی کوسته ریر.
پک اوزون مدت یورودم؛ ابدی وعد، ساکن سماک
اوزاقلرندن بانا تبسم ایدیوردی؛ بنسه یورویوردم: ناصیه مده
کنجسکم صولیوردی؛ بعضاً آتش ایچنده باشم، آوجک
ایچنه دوشیوردی.

یکی، المده نه قالدی؟ مرور ایتدیکم کره Sphère لردن
قوپاریلش بردال، برانقراض، اوزره ننده نظرلرکم توقفا ایتدیک،
یاخود یکن کونلردن، تفکرلرکم اوزره ننده بر شعاع بولدیغنی
بر چیچک کتیری یوریم؟

خایر روحک مدار حضوری اولان هیچ بر یقین، هیچ
بر اطمینان یوق. بیوک سمارلر مقدس سکوتلری محافظه ایتدیلر.
فقط مظلم نا متناهی دن، برشیثک مست یورکه، یارالایارق،
کیردیکنی حسن ایتدم. [*]

(افلاطون) ک و (قانت) ک ئیده آلیست نفعه سندن
یرشی... طور فنده بر عقلک پارلاقغه شاعرک هیجانی مزج
ایدن بو ذکاده، فی الحقیقه دائماً پایدار اولدی. بر یرده
کنجسکسک، داها دوعروسو دلیقانلیق دورینک
افلاطونی اعتقادلری، ایلك طوک باشلار باشلاماز، هپ
بردن دوکولن و آغاجی، ایصمنز بیوک سمارک آلتنده
یالکیز، متروک، چمپلاق برافان یشیلک یاراقلرینه
تشبیه ایتدکن صو کره علاوه ایدر:

Mais comme l'arbre, encore debout, monte
intrépide

Soulevé dans l'azur d'un élan éternel

Tel j'ai continué de regarder le ciel

Même en le croyant vide [**]

فقط ابدی بر شائقه ایله هوایه یوکسلیتن، هنوز قائم
وضعیته آغاج سمایه، بی پروا یوجلدیکی کبی، بنده ایصمنز
اولدیغه قانع اولدیغم حالدله بیله سمایه باقایه دوام ایتدم.

همان بدین ابرمایه حق اولاییلردی، فقط مازک

[*] Vers d'un philosophe, p. 3.

[**] Vers d'un philosophe. Le meléze.

نفی اتمه دیکنی بو مزاج.. تفکر، مراقبه درونی ایچون
اولدیغنی قادارده فعل و عمل (Action) و حرکت استعدادیه
مفتور ایدی.

چو چوقکن سیاحتلر، اک اوزاق دکزک اک اوزاقلرینه
مشعش سفرلر دوشونوردم. تخیلکار کوزلرکم اوکندن،
هوالرک سیسلرنده، عمانک اوزره ننده، لطیف ساحلر کچردی.
مجادله ایتدکن، زحمت چکمدن مسعود اولاراق، یورکده
قانعله دولاشدیغنی حسن ایتدیکم آرام سوز نه نرؤزی صرف
ایدن کوزلرکم، فعل و حرکتده بولونماق، حیاتی آووج
طولوسی صاچاق ایستردم.

ایشته او صروده بر کون نظرلرکم اوکنه، بعضاً خیمه مک
طیرانیله کوتورولدیکم برارض مجهولک اوخیال میال ساحلرندن
داها زیاده لطیف، داها متسع برافق آچلیدی.

اوزاق حقیقتک پارلادیغنی کوردیکمه قانع اولمشدم، ویورکده
نامتناهی بر امید حسن ایدن ک کیجه لیلن بو افقک الهی لمعه سنی
تقیب ایتک اوزره، بعدما هر بشری تفکری اونودم. [*]
حکایه ایتدیکمز ذکائی و اخلاقی تاریخ ایچمزدن بر
چو غمزک تاریخیدر. ایشته بو سببله بو تاریخک بر معنای
فلسفیی واردر. ایستر خشین ایستر لطیف اولسون
جهله سی خارجه دوعرو دونمش اولان مثبت positive
علملرک نتایجی اوزره رینه تجربه حیاتک بر تاثیر مشروعی
اولاماز. بالذات عالم [Le savant] دخی طبیعتدن
کندیسنی تجرید ایدر. مسئله سنک [problème نک]
معطالردن حسیات، هیجان قلب اولان هرشیئی خارجه
آتار و خارجه آتمالیدر.

Son cerveau seul aux bruits confus du
monde vibre. Il laisse en son oeil froid tout
rayon pénétrer. [*]

دماغی یالکیز جهانک غیر واضح کورولتولریله اهتزاز ایدر؛
صوتوک کوزنه هر شعاعی نفوذ ایتدیرر.

فقط نه مورالیست، نه «منافیزیسم» اولمایان تماماً
آفاق، تماماً غیر انفسی اولان بو لاقیدلکده ثابت قدم
قالاماز. چونکه هریکسی ده کندی کندیلرینه صورارلر:
حیاتک قیمتی نه در؟ وارلق Existence نه در؟

[*] Vers d'un philosophe (voyage de
recherche, p.7.

[*] Vers d'un philosophe. p 3

وارد فرضیه ذوق و المذن و خیر و شردن بی خبر اولان
 « طبیعتک لا قید لک » فرضیه سی ایدی. بو فرضیه بیوین
 بر اغوا Tentation کنج فیلسوفک روحی یا و اش یا و اش
 استیلا ایدیوردی. او دوردده بو، فرضیه بی اونده حاکم
 قیلان شی، مجرد مفکره نک La pensée abstraite
 Esquisse d'une morale ده خلاصه ایتدیکی ملاحظه
 اولدی. فقط و ملاحظه لک راستناد خارجی، کوزله کوروله بیلن
 بر تأیید بولش اولمالی ده محتمل در. بایرون Byron.
 و ویقتور هوغو V. Hugo به یازدیردی منظومه لک
 کوستردیکی وجهه بحر محیط یالکز بیوک بر شعر الهام ایدیخیسی
 دکلدرد؛ او عینی زمانده بیوک بر فلسفه خواجه سی درده.
 فی الحقیقه، عالمک دهاها مکمل بر تصویرینی کوزه و مفکره به
 عرض ایدن هیچ برشی یوقدر. اولاً « اک مدهش واک
 ضبط ایدیلدهش indompté اولماسی نقطه سندن بحر محیط
 قوتک آینه سی، قوتک تمثالیدر؛ بحر محیط، فکری
 دیگر هیچ برشیک ویره مدهیکی بر اظهار قدرت، بر احتشام
 قدرت در؛ و « بو، مقصد سز ابدیاً یاشار، چارپنیر،
 چالقایر. » بعضاً انسانه اوله کلیر که دکز جانلیدر؛
 قدرتی و ولوله لی قلبی چارپور، تنفس ایدیور، وطن
 اولونور، که دکز قبارماسی کورولن معظم بر یور کدر؛
 فقط اونده انسان مأیوس ایدن شی شودر، که بتون بو
 جهد، بتون بومتوتر حیات تماماً بوشنه صرف اولنور.
 « ارضک بو یورکی امید سز چارپار » بتون بو چارپمدهن،
 طالعه لک بتون بو نتیجه سندن « روزکارک دانه لدهیکی بر
 آز کوپوک جیقار » - اک دلبر صحیفه لرندن برنده
 Esquisse d'une morale مؤلفی بر کون، قوم اوزمده
 او طور دیغنی، طالعه لک متحرک کتله سنک کندیسنه دوغرو
 کلدیکنه باقدیغنی حکایه ایدرد. دکزک قعرندن کومورده یین
 و بیاض دالغه لر فاصله سز کلیوردی؛ آیا قلیرنک اوکنده
 اولن دالغه نک اوزرنده دیگر برینی، و دهاها اوزاقده،
 بونک اوزمده ده بر دیگرینی و دهاها زیاده اوزاقده بر چوق
 دالغه لر کوریوردی؛ خلاصه نظرینک بتون رؤیت
 ساحه سنده ده بتون افقک دیکلیدیکنی و کندیسنه دوغرو
 حرکت ایتدیکنی کوریوردی: « اوراده نهایت سز،

حساسیتنه بشری سفاکله دو یغوسنی، Schopenhauer،
 بدینلکی درجه سنه قادر ایلهری کورتورمه به جک درجه ده
 مثبت و علمی برشیه به، شأیتک واضح بر کوروشنی
 مزج ایدیوردی. Esquisse d'une morale
 Irreligion de l'avenir نده کوره جکز، که معتاد
 ذکا کسکیندیکله کرک بدیندکک، کرک نیکیندکک
 مبالغه لری کوسترمشدر. بونکله برابر بو کون پک منتشر
 اولان « به سیمیزم » نظریه لرینک احتوا ایتدیکی حصه
 حقیقی طایما مالزق ایتیوردی. « به سیمیزم » ک ساده جه
 تماماً انفسی و تماماً شخصی بر نوع خسته لق، بشری
 اضطر ایلرک غیر منطقی بر اتساعی، انسانک حامل اولدیغی
 بر حزن بولوطیله بتون طبیعتک قارار ماسی، خلاصه
 کلام، بر مزاج و ثومور Humeur ایشی، مابعد الطبیعی
 بر عقیده فلسفیه حالنده تأسیس اولونمش بر نوع کیزی
 خسته لق اولماسی قبول اتمه مشدی. بو کوروش نه قادر
 سطحیدر و شو حقیقی نه قادر آز داخل حساب
 ایدر، که مسعود اولسون غیر مسعود اولسون
 کندی مقدار تمز بر عنصر اساسیدر، شو مسئله
 عمومیه نک قابل اهام بر معطاسی دکلدرد: جهانده خیر
 و شرک حصه لری نه در؟ بز کلک جزوی دکللی بز جهانک
 مابعد الطبیعی و معنوی قیمتی موضوع بحث اولونجه جزؤدن
 کلی استدلال ایتک حقنه مالک دکللی بز؟ کندیسی ایچون
 شخصاً، جهان فنا اولان کیمسه نک جهانی حد ذاتنده
 جهانلرک اک ایسی بولما مقده حتی اولمازمی؟ ماقع لر،
 دلیلر ایسته نیور؛ فقط تکرار ایده لم، اضطر اب چکمک
 بر ماقع در، بر دلیلدر و نیکنینک قارشی اتهام کار بر دلیلدر.
 سهاره یو کسابلین و نامتناهی سکوت ایچنده غائب اولان
 تک بر استعداد فریادی کافیدر:

دنیا ده اضطر ابک امتدادی مدتیجه به، بم عصیان ایتش
 اولان یورکنده دوام ایده جکدر. [*]
 « علملرک حال حاضر نده، یالکز ماقع لر نظر اعتباره

آلینیرسه، اک زیاده وارد اولان « فرضیه اوزمان (کویونک)
 نظر نده نه بدینلک فرضیه سی نه نیکنینک فرضیه سی دکلدی.

[*] Vers d'un philosophe : Le devoir du
 doute .

واك قوتلیسی الك قوتلیسی راستلایان و سور و كله ين دالغه لری
عالمك تاريخی ، ارضك و بشریتك ، تاریخی قیصالتش بر
صورته بزه تصویر ایدر ، بحر محیط عادتا کوزلر ایچون
شفاف اولمش کائنات در . سورلرک فورطونه سی ، هوارلرک
فورطونه سنک دوامندن ، نتیجه سندن باشقارشى دکلدر ؛
بو روزکارلرک ، دکنزه کچن رعسه سی دکلدر ؟ هوا
موجه لری ده ، حرکتلریده ایضاحی ضیانک و حرارتک
تموجاننده بولور . اکر کوزلر مز اثیرک فسحتی احاطه
ایده بیلسه ییدی ، هر طرفده موجهلرک قولاق صاغیر
ایدیچی بر صدمه سندن ، سببسز اولدینی ایچون بی انتها
اولان بر جدالده عمومک عموم قارشى بر حربندن
باشقا برشى کورمز دك . هیچ برشى یوقدر ، که بو کرداده
سور و كله تمه سین ارض نیله ، بشر ، ذکای بشری بونلرک
هیچ برى استقنا اوزمه یینه استناد ایتمه مز قابل اولان ثابت
برشى بزه عرض ایدمه مز . بونلرک جمله سی داها بطی
اولان فقط داها آز مقاومتسوز اولمایان تموجلر ایچنده
آلئوب کوتورولور ؛ اوراده ده ابدی حرب وحق اقوا
حکمران در . نوشوندکجه عمارتک اطرافده یو کسلدیکنی ،
هرشی استیلا ایتدیکنی ، هرشی آلئوب کوتوردیکنی
کورویور کی اولورم . بانا او یله کلیر ، که بنده بوالغه لرک
برندن باشقا برشى دكلم ، بو دالغه لرک صو دامله لرندن
برییم ؟ [*] کره ارض کوزدن نهان اولمشدر . نهایتسز
تموجانیله ، مدیله ، جذریله درین و دیکشمزیک نسقلکنی
کیزله ين طبیعتدن باشقا [نظرده] برشى قالماز [*]

[*] بوراده (عمر خیام) ک شو قطعه سی خاطره کله مک
ممکن اولمور :

قطره بگریست ، که از بحر جدائیم همه ،
بحر بر قطره بخندید که مائیم همه ؛
در حقیقت دگری نیست جدائیم همه ،
لیک از جنبش یک نقطه جدائیم همه .

[**] قرآن عظیم الشانک : « کل نفس هالاک الا جهه »
آیت کریمه سنک تفسیری بویله بایلمای .

دوکنمک بیلمز بر قوتلر مدخری واردی . سیر و حرکتده
اولان بر عمارتک جهدینی طور دورماق خصوصنده انسانک
عجربنی نهایی حس ایدیوردم ؛ بر دالغه قیران Digue
بو دالغه لر دن برینی قیرایلیر ، یوزلرجه سی ، بیکلرجه سی
قیر بیلیر ؛ فقط نهائی ظفر ، صوک غلبه معظم ویورولماق
بیلمز عمارتک اولمازده کیمک اولور ؟ « (کویو) بو
قاباران دکزده ، بتون طبیعتک ، سیرینی اداره ایتمه یی ، اوکنه
سد چکمه یی ، ضبط ایتمه یی بهوده ایسته ين بشرینی استیلا
ایدن بتون طبیعتک تمثالی کوردیکنه قانعدی . انسان
جسورانه مجادله ایدر ، جهدلرینی چو غالتیر و بعض آثار
اولور ، که انسان کندیسینی مظفر ظن ایدر ؛ بوطنک سبی
شودر ، که انسان ، ایرکیچ اثرینی ییقاچاق و کندیسینی ده
آلئوب کوتوره جک اولان ، بیوک دالغه لرک افقک آرقه سنده ،
بحر محیطک قهرندن قویوب کلدیکنی کورمز . اکثریا
« هیچ برشى هدر اولماز [*] » سوزی اکثریا تکرار
اولومشدر . بو ، قهرمانده دوغوردر . بر بغدای دانه سی
دیگر بغدای دانه لری حصوله کتیرمک ایچون یاپیلمشدر .
محصول ویرمه ين بر تارلایی حوصله مز آماز . « فقط
طبیعت ، هیئت مجموعه سنده محصولدار اولمایه مجبور دکلدرد
طبیعت اولومله حیات آره سنده بیوک موازنه در . بلکه
طبیعتک الک یو کسک شعری ، محنتم [Superbe] عقیملک سندن
کلیر . » بر بغدای تارلایی بحر محیط قیمتنده دکلدر .
بحر محیط ، کندیسینی جالیشماز ، محصول یاماز ، چالقا نیر ؛
حیات ویرمز ، حیات احتوا ایدر ؛ یاخود داها دوغورسی
عینی لاقیدلکه حیات ویرر و کیری آلیر . بحر محیط ،
مخلوق [Etre] لری یاواش یاواش سالالایان بیوک بر یالیا
Roulis در . [مخلوقلری سالالایان ابدی و معظم ربشیکیدر]
درینلرک برینه باقیلدینی وقت اوراده حیانتک قاینادینی کورولور ؛
صوینک هیچ ردامله سی یوقدر که ساکنلری بولونماسین .
و بونلرک جمله سی یکدیگرلریله جنسکله شیرلر . یکدیگرینی تعقیب
ایدرلر ، یکدیگرلرندن قاچینیرلر ، یکدیگرلرینی لرلریوتارلر .
« کل » [Tout] ک نه سنده لازم ؟ عمارتک کندیسینی ده بزه بر
حرب ، فاصله سز بر مجادله منظره سی عرض ایدو . قیریلان

[*] Rien n'est en vain .